



ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ



Εθνικό και  
Καποδιστριακό  
Πανεπιστήμιο  
Αθηνών



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
*επένδυση στην κοινωνία της γνώσης*  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης



ΕΣΠΑ  
2007-2013  
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

# Ελληνική Τέχνη και Πολιτισμός

Διοργάνωση Θερινών Σχολείων για έλληνες μαθητές, μαθητές ευρωπαϊκών κλασικών λυκείων και μαθητές σχολείων της Αμερικής, Αυστραλίας και Ασίας  
Το Έργο «Ακαδημία Πλάτωνος: Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» χρηματοδοτείται από Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς πόρους μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος: Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση.

# Ελληνικός Πολιτισμός

---

Ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός έχει εξελιχθεί κατά τη διάρκεια χιλιάδων ετών, ξεκινώντας από τη Μυκηναϊκή Ελλάδα και συνεχίζοντας κυρίως στην Κλασική Ελλάδα, μέσα από την επιρροή της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας και του ελληνο-δυτικού διαδόχου της, τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία.

Ο σύγχρονος ελληνικός πολιτισμός έχει επίσης επηρεαστεί από:

- Τα Λατινικά και τα Φραγκικά κράτη
- Την Οθωμανική Αυτοκρατορία
- Τη Βενετική Δημοκρατία
- Τη Δημοκρατία της Γένοβας
- Τη Βρετανική Αυτοκρατορία

Οι ιστορικοί χρεώνουν στην Ελληνική Επανάσταση την αναζωογόνηση της Ελλάδας και τη γέννηση μιας ενιαίας οντότητας της πολύπλευρης κουλτούρας της.

# Αρχαία Ελλάδα και Δυτικός Πολιτισμός

---

Οι αρχαίοι Έλληνες πρόσφεραν τα θεμέλια του σύγχρονου Δυτικού πολιτισμού.

Οι σύγχρονες δημοκρατίες οφείλουν πολλά στις Ελληνικές πεπτοιθήσεις:

- κυβέρνηση από το λαό
- δίκη από ενόρκους
- ισότητα έναντι του νόμου

# Αρχαία Ελλάδα και Δυτικός Πολιτισμός

---

Οι αρχαίοι Έλληνες ήταν πρωτοπόροι σε πολλούς τομείς που στηρίζονται στη συστηματική σκέψη:

- Βιολογία
- Γεωμετρία
- Φυσική
- Ιστορία
- Φιλοσοφία

Εισήγαγαν σημαντικές λογοτεχνικές μορφές:

- Επική και λυρική ποίηση
- Ιστορία
- Τραγωδία και κωμωδία

Οι Έλληνες δημιούργησαν επίσης το ιδανικό της ομορφιάς, το οποίο επηρέασε έντονα τη δυτική τέχνη.

# Ελληνική τέχνη

---

Η Ελληνική τέχνη διαιρείται σε τρεις περιόδους:

- Ελληνική εποχή του Χαλκού (Κυκλαδική – Μινωική – Μυκηναϊκή τέχνη) και Αρχαία περίοδος (Αρχαϊκή – Κλασική - Ελληνιστική - Ελληνο-Ρωμαϊκή τέχνη)
- Βυζαντινή περίοδος (5<sup>ος</sup> αιώνας μ.χ. – 1453 μ.χ.)
- Νεότερη και σύγχρονη περίοδος (1453 μ.χ. - σήμερα)

# Αρχιτεκτονική

---

## Η εποχή του Χαλκού: Τα Μινωικά Ανάκτορα

Οι Μινωίτες άρχισαν να κτίζουν ανάκτορα γύρω στο 1900 π.χ. ως πολιτιστικά, θρησκευτικά, διοικητικά, και εμπορικά κέντρα για τη διαρκώς αναπτυσσόμενη κοινωνία τους.

Τα μινωικά ανάκτορα είναι της Κνωσού, των Μαλίων, της Φαιστού και της Ζάκρου.



*Ανοικοδόμηση του  
Ανακτόρου της Κνωσού*

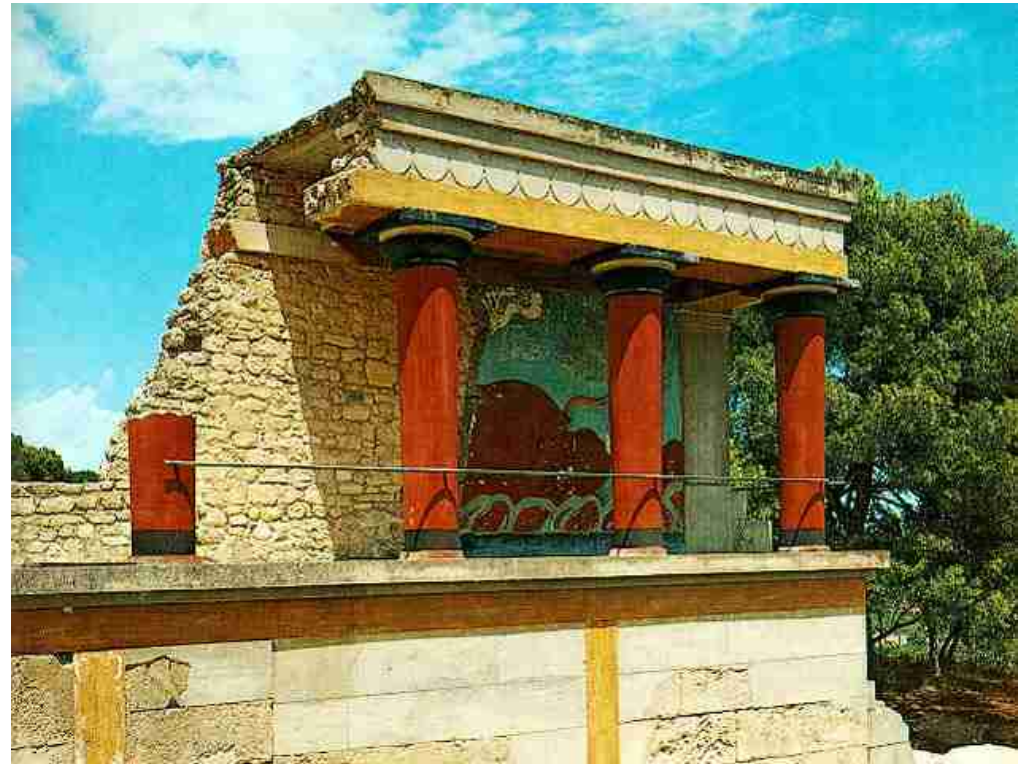
# Η εποχή του Χαλκού: Τα Μινωικά Ανάκτορα



*Ανακαινισμένη αίθουσα στην Κνωσό*



*Η κύρια αίθουσα του Θρόνου*



# Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα

Ο Μυκηναϊκός πολιτισμός άνθησε μεταξύ 1600 π.χ. και 1100 π.χ.

Οι κυριότερες Μυκηναϊκές πόλεις ήταν:

- Οι Μυκήνες και η Τίρυνθα στην Αργολίδα
- Οι Θήβα και ο Ορχομενός στη Βοιωτία
- Η Πύλος στη Μεσσηνία
- Η Αθήνα στην Αττική
- Η Ιωλκός στη Θεσσαλία

Τα κυριότερα αρχιτεκτονικά έργα ήταν:

- Φρούρια (κυκλώπεια τείχη)
- Ανάκτορα
- Τάφοι





# Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα

---



Το ανάκτορο των Μυκηνών (ανοικοδόμηση)

# Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα

---



Η Πύλη των Λεόντων στις Μυκήνες

# Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα

---



Ανοικοδόμηση μιας  
Μυκηναϊκής «μεγάλης  
αίθουσας" ή μεγάρου

# Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα

---



Η μεγάλη εστία στο μέγαρο, Ανάκτορο της Πύλου

# Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα

---



Τα Κυκλώπεια τείχη της Τίρυνθας

# Η εποχή του Χαλκού: Τα Μυκηναϊκά Ανάκτορα

---



«Ο Θησαυρός του Ατρέα» θολωτός τάφος των Μυκηνηνών

# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

---

Η αρχαία ελληνική αρχιτεκτονική είναι κυρίως γνωστή από τους ναούς της, πολλοί από τους οποίους βρίσκονται σε όλη την περιοχή, κυρίως ως ερείπια αλλά πολλοί ουσιαστικά άθικτοι.

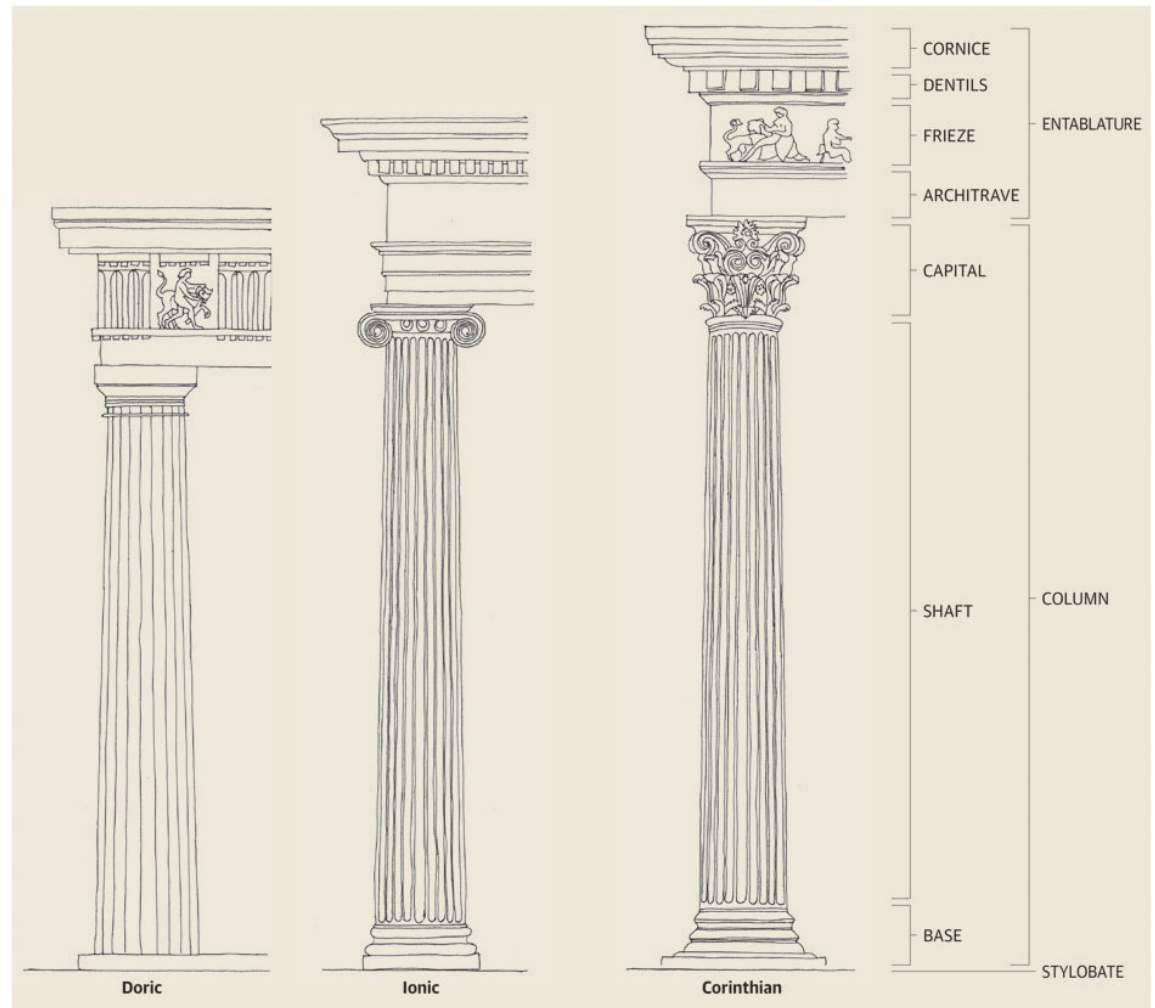
Άλλοι σημαντικοί τύποι κτηρίων είναι:

- Ανοικτά θέατρα
- Η δημόσια πλατεία (αγορά)
- Το κτήριο του δημοτικού συμβουλίου (βουλευτήριο)
- το ταφικό μνημείο (μαυσωλείο)
- Το στάδιο

# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

Οι Έλληνες ανέπτυξαν τρία αρχιτεκτονικά συστήματα, που ονομάζονται ρυθμοί, ο καθένας με τις δικές του διακριτικές αναλογίες και λεπτομέρειες. Οι Ελληνικοί ρυθμοί είναι:

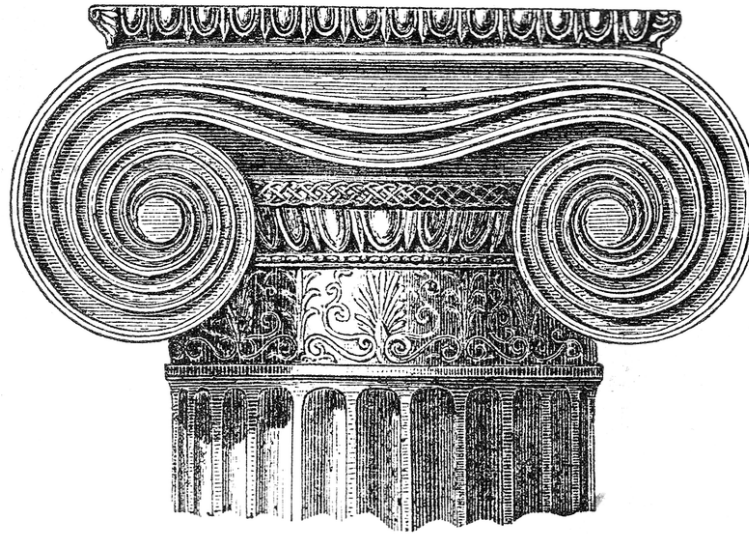
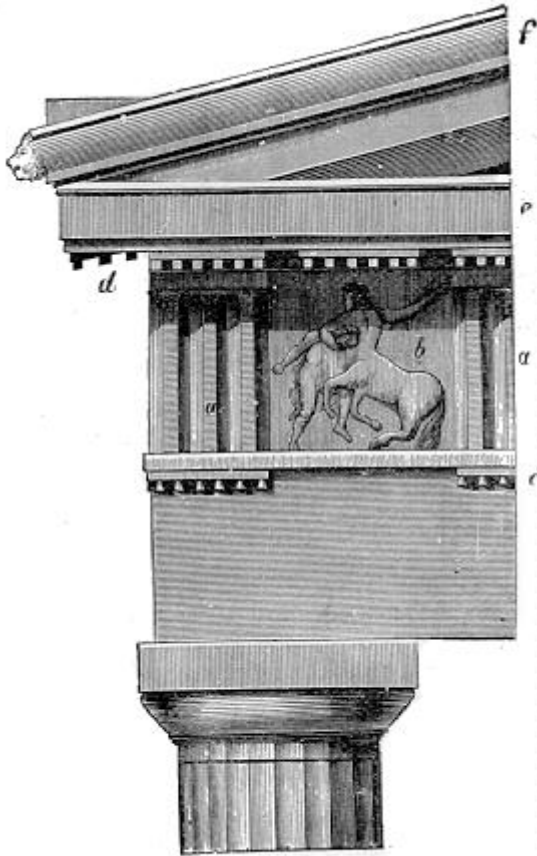
- Δωρικός
- Ιωνικός
- Κορινθιακός





# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

## Ρυθμοί της Αρχαίας Ελληνικής Αρχιτεκτονικής



Αριστερά: Αρχιτεκτονικά στοιχεία Δωρικού Ρυθμού που δείχνουν απλούς καμπυλωτούς εχίνους

Πάνω αριστερά: Αρχιτεκτονικά στοιχεία Ιωνικού Ρυθμού που δείχνουν έλικες και διακοσμημένους εχίνους

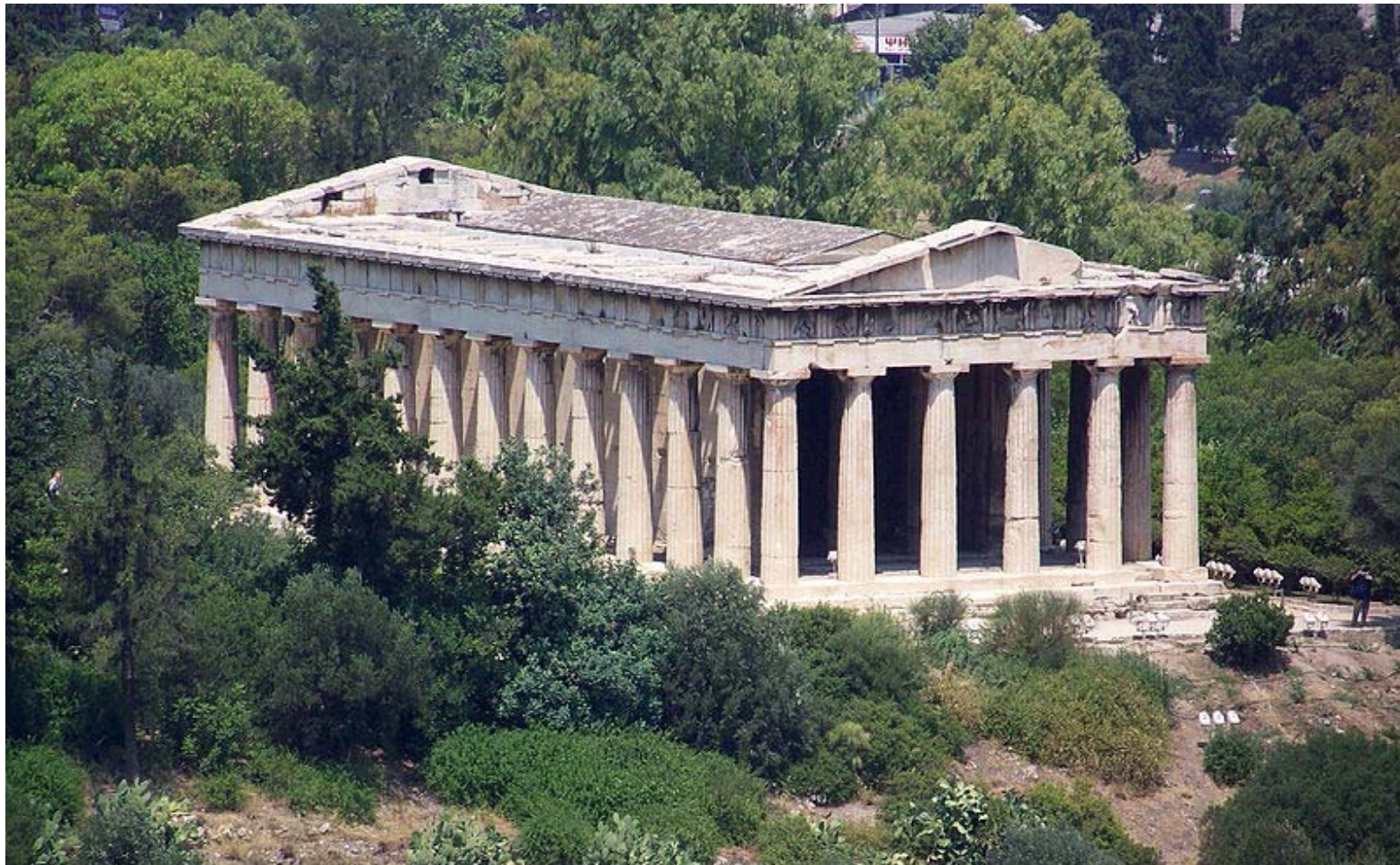
Πάνω δεξιά: Αρχιτεκτονικά στοιχεία Κορινθιακού Ρυθμού που δείχνουν φυλλόσχημη διακόσμηση και κάθετους έλικες

# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

## Ο Δωρικός Ρυθμός

### Ο Ναός του Ήφαιστου στην Αθήνα

---



# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

---

## Ο ναός του Δία στην Ακράγαντα της Σικελίας



# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

---

## Ο Ιωνικός Ρυθμός

### Το Ερέχθειο στην Ακρόπολη, Αθήνα



# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

## Ο Κορινθιακός Ρυθμός

---

Ο Ναός του Ολύμπιου Δία στην Αθήνα, («το Ολυμπείο»)



# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

---

## Ο Παρθενώνας στην Αθήνα



# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

## Το Θέατρο της Επιδαύρου

---



# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

---

Το Βουλευτήριο στην Πριήνη της Μικράς Ασίας





# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

---

## Το Στάδιο της Επιδαύρου



# Αρχαία Ελληνική Αρχιτεκτονική

---



Το Μουσολείο της Αλικαρνασσοῦ ἢ  
τάφος του Μουσώλου

# Βυζαντινή αρχιτεκτονική

---

Οι περισσότερες από τις υπάρχουσες δομές της Βυζαντινής εποχής είναι ιερές στη φύση, με τα κοσμικά κτήρια να είναι κυρίως γνωστά μέσα από σύγχρονες περιγραφές.

Χρησιμοποιούνται δύο βασικοί τύποι σχεδίων:

- ο βασιλικός, ή αξονικός, τύπος
- ο εγκύκλιος, ή κεντρικός, τύπος

# Βυζαντινή αρχιτεκτονική

---

## Αγία Σοφία, Κωνσταντινούπολη



# Βυζαντινή αρχιτεκτονική

Αγία Σοφία, Κωνσταντινούπολη



# Βυζαντινή αρχιτεκτονική

## Εκκλησία των Αγίων Αποστόλων στην αρχαία αγορά των Αθηνών

---



# Βυζαντινή αρχιτεκτονική

---

Ναός του Αγίου Γεωργίου – Ροτόντα στη Θεσσαλονίκη



# Βυζαντινή αρχιτεκτονική

Εκκλησία της Αχειροποιήτου στη Θεσσαλονίκη





# Σύγχρονη αρχιτεκτονική

---

- Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης και τις τάσεις της ελληνικής μετανάστευσης στη διασπορά, η ελληνική αρχιτεκτονική επικεντρώθηκε κυρίως στις ελληνικές Ορθόδοξες εκκλησίες της διασποράς. Οι εκκλησίες αυτές χρησιμοποιούνταν επίσης ως σημεία συνάντησης. Το αρχιτεκτονικό στυλ των κτηρίων αυτών επηρεάστηκε έντονα από τη δυτικο-ευρωπαϊκή αρχιτεκτονική.
- Μετά την ελληνική επανάσταση και τη δημιουργία του σύγχρονου ελληνικού κράτους, η σύγχρονη ελληνική αρχιτεκτονική προσπάθησε να συνδυάσει την παραδοσιακή ελληνική αρχιτεκτονική και τα ελληνικά στοιχεία και μοτίβα με τις δυτικο-ευρωπαϊκές τάσεις και στυλ.
- Τον 19ο αιώνα η αρχιτεκτονική της Αθήνας και των άλλων πόλεων του Ελληνικού Βασιλείου έχει επηρεαστεί κυρίως από την Νεοκλασική αρχιτεκτονική.

# Σύγχρονη αρχιτεκτονική

Η Πλάκα, η παλιά ιστορική γειτονιά της Αθήνας, που εκτείνεται γύρω από τις βόρειες και ανατολικές πλαγιές της Ακρόπολης, είναι ένα τυπικό παράδειγμα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής.



# Σύγχρονη αρχιτεκτονική

---

Η Σύμη, ένα μικρό νησί των Δωδεκανήσων, έχει κάποια από τα ωραιότερα δείγματα νεοκλασικής αρχιτεκτονικής στην Ελλάδα, με όμορφα ανακαινισμένα και βαμμένα με απαλά χρώματα νεοκλασικά σπίτια.



Σύμη

# Σύγχρονη αρχιτεκτονική

---

## Κυκλαδική Αρχιτεκτονική

Η υπέροχη κυκλαδίτικη αρχιτεκτονική γραμμική αντιπροσωπεύεται με τον καλύτερο τρόπο από το νησί της Μυκόνου.



Μύκονος

# Σύγχρονη αρχιτεκτονική

---

- Η νεοκλασική αρχιτεκτονική εκπροσωπείται από αρχιτέκτονες όπως ο Θεόφιλος Χάνσεν, ο Ερνέστος Ζίλλερ και ο Σταμάτιος Κλεάνθης.
- Διάσημοι ξένοι αρχιτέκτονες οι οποίοι έχουν επίσης σχεδιάσει κτήρια στην Ελλάδα τον 20ο and 21ο αιώνα, είναι οι Walter Gropius, Eero Saarinen και Mario Botta. Αρκετά νέα κτήρια κατασκευάστηκαν επίσης από τον Santiago Calatrava για τους Ολυμπιακούς της Αθήνας το 2004, ενώ ο Bernard Tschumi σχεδίασε το νέο μουσείο της Ακρόπολης.

# Σύγχρονη αρχιτεκτονική

Η Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας, κτισμένη από τον Θεόφιλο Χάνσεν σε νεοκλασικό ρυθμό



## Σύγχρονη αρχιτεκτονική

---

*Το Ιλίου Μέλαθρον*, το οποίο κτίστηκε από τον Ερνέστο Ζίλλερ για τον Ερρίκο Σλήμαν, σήμερα φιλοξενεί το Νομισματικό Μουσείο



# Ελληνική τέχνη: ζωγραφική

## Εποχή του Χαλκού

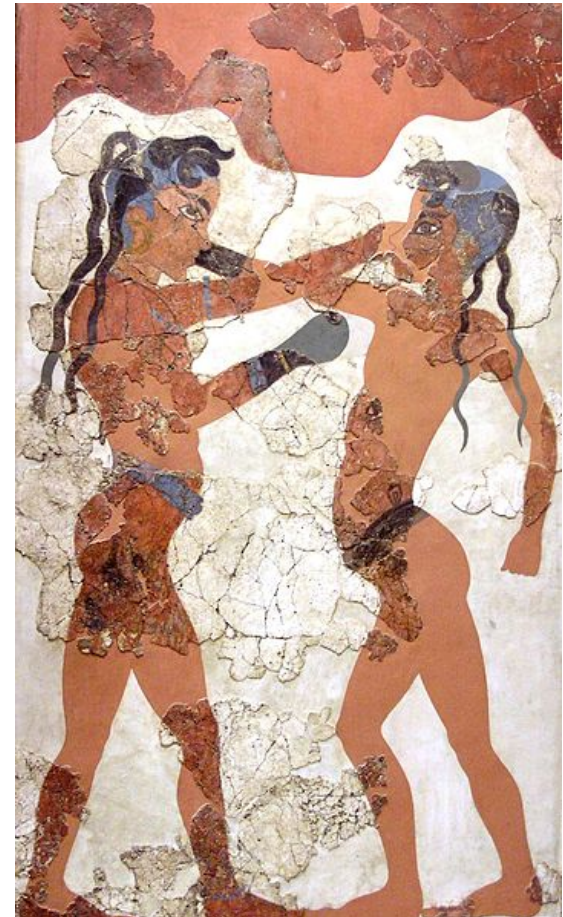
Τοιχογραφίες από το Ακρωτήρι, μία ανασκαφή του οικισμού της Μινωικής Εποχής του Χαλκού στο ελληνικό νησί της Σαντορίνης.



Ψαράς



Μπλε πίθηκοι



Παιδιά παλαιστές



# Ελληνική τέχνη: ζωγραφική

## Εποχή του Χαλκού

Τοιχογραφίες από την Κνωσό στην Κρήτη.



Επάνω: «Ο Πρίγκιπας με τα κρίνα»  
Δεξιά: Τα ταυροκαθάψια



Τρεις γυναίκες που πιθανόν ήταν Βασίλισσες.



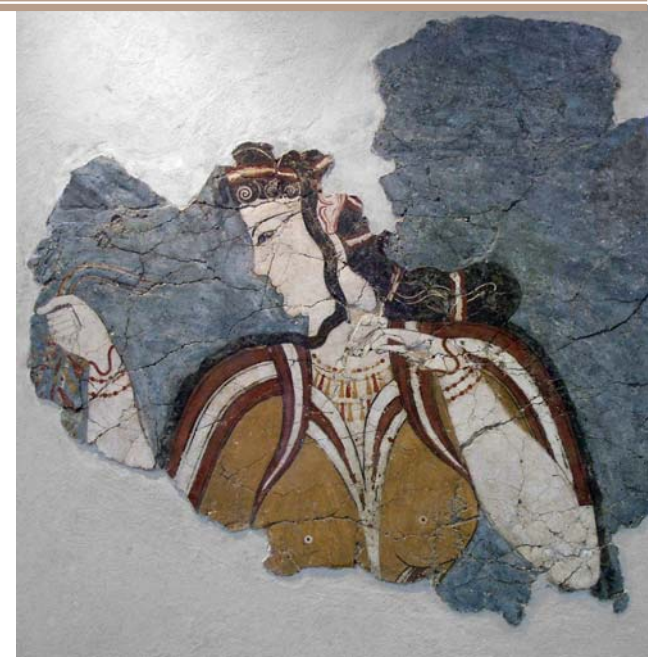
# Ελληνική τέχνη: ζωγραφική

## Εποχή του Χαλκού

Τοιχογραφίες από διαφορετικά κέντρα του Μυκηναϊκού πολιτισμού.



Αριστερά: Δύο άνδρες σε ένα άρμα από την Τίρυνθα, Δεξιά: Πολεμιστές που πολεμούν σε ένα ποτάμι από την Πύλο



Η λεγόμενη «Κυρία των Μυκηνών»



# Αρχαία Ελληνική ζωγραφική

Μολονότι γνωρίζουμε από γραπτές πηγές ότι οι Έλληνες ζωγράφιζαν εικόνες από την Εποχή του Χαλκού έως τη Ρωμαϊκή κατάκτηση και έπειτα, οι περισσότερες από αυτές έχουν καταστραφεί.

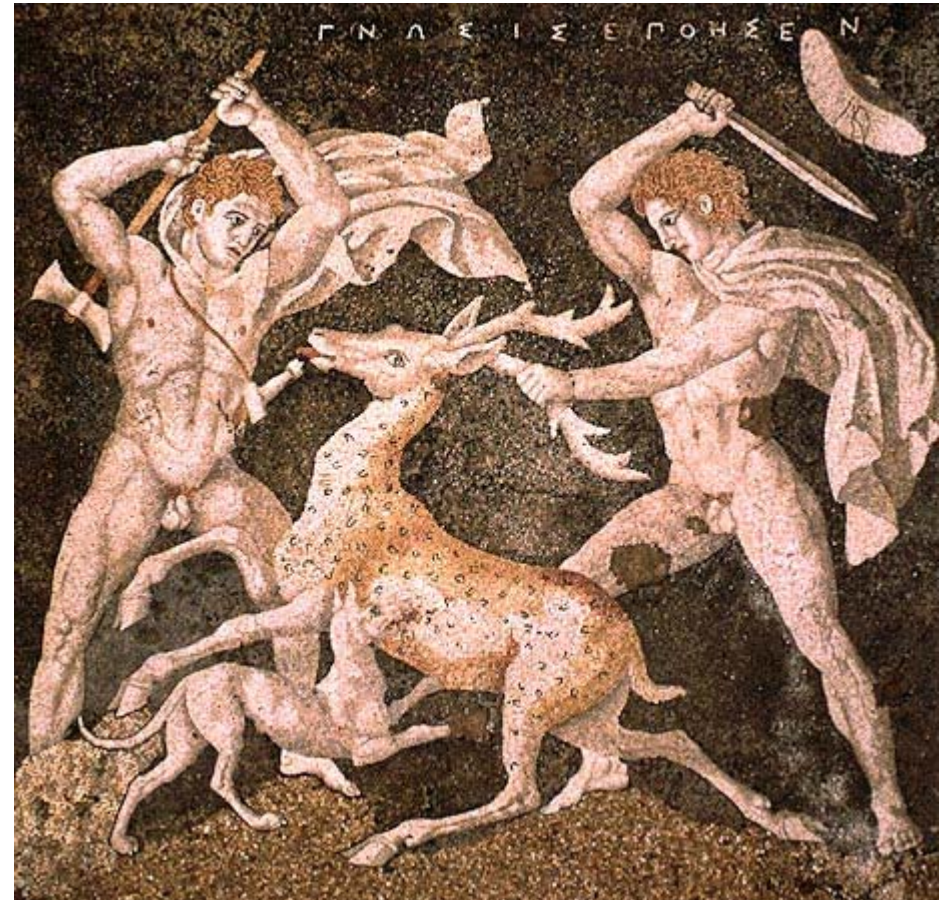
Τα πιο άφθονα στοιχεία της αρχαίας Ελληνικής ζωγραφικής επιβιώνουν με τη μορφή της ζωγραφικής σε βάζα.



Αριστερά: Γεωμετρικός αμφορέας, από το Δίπυλο, Αθήνα, Κέντρο: Αρχαϊκός μαύρος αμφορέας (η δολοφονία του Πενθεσίλεια από τον Αχιλλέα) από τον Εξέκια, Δεξιά: Κλασικός κόκκινος αμφορέας (ο Οιδίπους και η Σφίγγα), από το ζωγράφο του Αχιλλέα.

# Αρχαία Ελληνική ζωγραφική

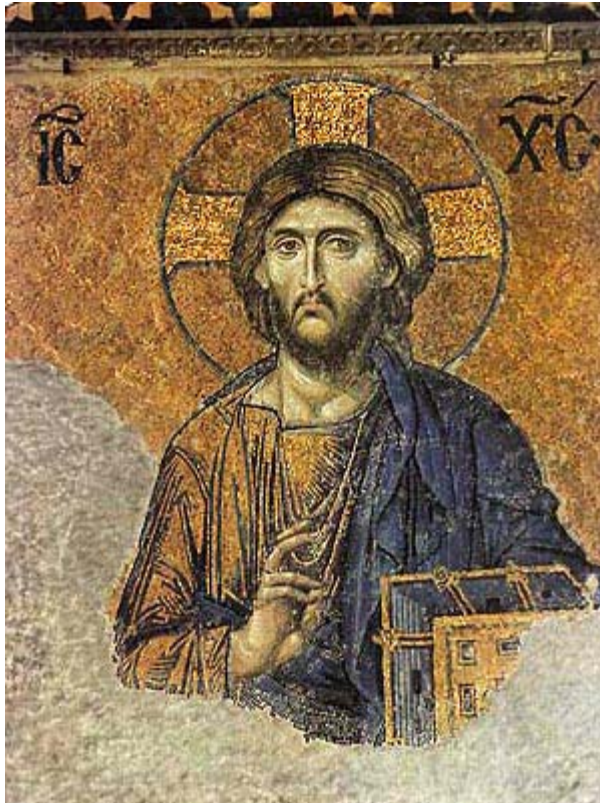
Αρχαία ελληνικά μωσαϊκά



Αριστερά: Ελληνιστικό μωσαϊκό από την Πέλλα (Ο Διόνυσος ιππεύει έναν πάνθηρα),  
Δεξιά: Ελληνιστικό μωσαϊκό που απεικονίζει κυνήγι ελαφιών από την Πέλλα.

# Βυζαντινή Ελληνική ζωγραφική

Η Βυζαντινή ζωγραφική περιλαμβάνει κυρίως τοιχογραφίες, εικόνες και μωσαϊκά.



Αριστερά: Το πιο διάσημο από τα υπάρχοντα Βυζαντινά μωσαϊκά της Αγίας Σοφίας στη Κωνσταντινούπολη - η εικόνα του Χριστού Παντοκράτορος στους τοίχους της άνω νότιας στοάς. Δεξιά: Τοιχογραφία από την εκκλησία του Αγίου Δημητρίου στη Θεσσαλονίκη, που απεικονίζει την είσοδο του αυτοκράτορα Ιουστινιανού Β' στην πόλη μετά τη νίκη επί των Σλάβων.

# Βυζαντινή Ελληνική ζωγραφική

---



Αριστερά: Η παλαιότερη εικόνα του Χριστού Παντοκράτορα, από το Μοναστήρι της Αγίας Αικατερίνης στο Όρος Σινά Δεξιά: Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου από την Οχρίδα, μία από τις πιο αξιόλογες εικόνες του μανιερισμού Παλαιολόγων.

# Νεώτερη και Σύγχρονη Ελληνική Ζωγραφική

---

## Δομήνικος Θεοτοκόπουλος -Ελ Γκρέκο



Αριστερά: Η Διαπόμπευση του Χριστού στον Καθεδρικό Ναό, στο Τολέδο, είναι μία από τις διασημότερες δημιουργίες του Ελ Γκρέκο. Δεξιά: Πορτρέτο ενός Άνδρα (υποθετικά αυτοπροσωπογραφία του Ελ Γκρέκο)

# Νεώτερη και Σύγχρονη Ελληνική Ζωγραφική

## Θεόδωρος Βρυζάκης



Αριστερά: Η έξοδος του Μεσολογγίου Δεξιά: Ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ευλογεί την σημαία της επανάστασης.



# Νεώτερη και Σύγχρονη Ελληνική Ζωγραφική

Ν. Λύτρας – Ν. Γκύζης

Αριστερά: Νικηφόρος Λύτρας, Η Αντιγόνη εμπρός στο νεκρό Πολυνείκη (1865)

Δεξιά: Νικόλαος Γκύζης, Μετά την καταστροφή των Ψαρών



# Νεώτερη και Σύγχρονη Ελληνική Ζωγραφική

Κωνσταντίνος Παρθένης - Φώτης Κόντογλου

Αριστερά: Κ. Παρθένης Το Λιμάνι της Καλαμάτας, Δεξιά: Φώτης Κόντογλου, Η Ελλάδα των Τριών Κόσμων



# Νεώτερη και Σύγχρονη Ελληνική Ζωγραφική

Γιάννης Τσαρούχης- Νίκος Εγγονόπουλος

Αριστερά: Γ. Τσαρούχης, Ο ναύτης, Δεξιά: Ν. Εγγονόπουλος, Αλέξανδρος Φιλίππου και οι Έλληνες πλην Λακεδαιμονίων



# Νεώτερη και Σύγχρονη Ελληνική Ζωγραφική

Γιάννης Μόραλης – Ν. Χατζηκυριάκος-Γκίκας

Αριστερά: Γιάννης Μόραλης, Στον Υπαίθριο Φωτογράφο Δεξιά: Ν. Χατζηκυριάκος-Γκίκας, Το Στούντιο



# Νεώτερη και Σύγχρονη Ελληνική Ζωγραφική

---

## Δημήτρης Μυταράς–Γιάννης Γαΐτης–Αλέκος Φασιανός

Αριστερά: Α. Φασιανός, Χειρομάντης στο δωμάτιό του, Κέντρο: Δ. Μυταράς, Γυναίκα και Σκύλος, Δεξιά: Γ. Γαΐτης, Σειρήνες - Οδυσσέας



Ελληνική τέχνη: γλυπτική  
Εποχή του Χαλκού  
Κυκλαδικά είδωλα



Ελληνική τέχνη: γλυπτική  
Εποχή του Χαλκού  
Μινωικά και Μυκηναϊκά ειδώλια

---



# Ελληνική τέχνη: γλυπτική

---

## Αρχαϊκή περίοδος

Κατά τη γεωμετρική περίοδο οι μορφές ήταν κυρίως πήλινα ειδώλια, χάλκινα αντικείμενα και ελεφαντόδοντα.

Στην αρχαϊκή περίοδο οι Έλληνες άρχισαν πάλι να χαράσσουν την πέτρα. Περίπου πριν το 575 π.χ., οι μορφές άρχισαν να φέρουν το λεγόμενο αρχαϊκό μειδίαμα.

Δύο είδη μορφών επικράτησαν:

- Ο νέος που στέκεται γυμνός (κούρος),
- Η κοπέλα που στέκεται (κόρη)



# Ελληνική τέχνη: γλυπτική

---

## Αρχαϊκή περίοδος

Αριστερά: Κούροι (Κλέοβις και Βίτων) , Δεξιά: Πέπλος Κόρη



# Κλασική Ελληνική γλυπτική

---

Αριστερά: Παις του Κριτίου, Κέντρο: Ο Ηνίοχος των Δελφών, Δεξιά: Χάλκινο Άγαλμα, πιστεύεται ότι είναι ο Ποσειδώνας ή ο Δίας



# Κλασσική Ελληνική γλυπτική

---

Αριστερά: Ένα αναθηματικό γλυπτό που βρέθηκε κοντά στη Βαρβάκειο Σχολή αντανακλά τον τύπο της ανακαινισμένης Αθηνάς Παρθένου Δεξιά: ο Έφηβος των Αντικυθήρων



# Κλασική Ελληνική γλυπτική

---

## Μύρωνας – Πολύκλειτος - Πραξιτέλης

Αριστερά: ο Δισκοβόλος του Μύρωνα, Κέντρο: ο Διαδούμενος του Πολύκλειτου, Δεξιά: η Αφροδίτη της Κνίδου του Πραξιτέλη (αντίγραφα των αυθεντικών έργων)



# Κλασική Ελληνική γλυπτική

---

## Σκόπας - Λύσιππος



Αριστερά: Ένα από τα πολλά ρωμαϊκά αντίγραφα του Πόθου, ένα άγαλμα του Σκόπα, ανακαινισμένο εδώ ως Απόλλωνας ο Κιθαρωδός

Δεξιά: Ηρακλής του Farnese, ρωμαϊκό αντίγραφο του πρωτοτύπου από τον Λύσιππο

## Ελληνιστική Ελληνική γλυπτική

---

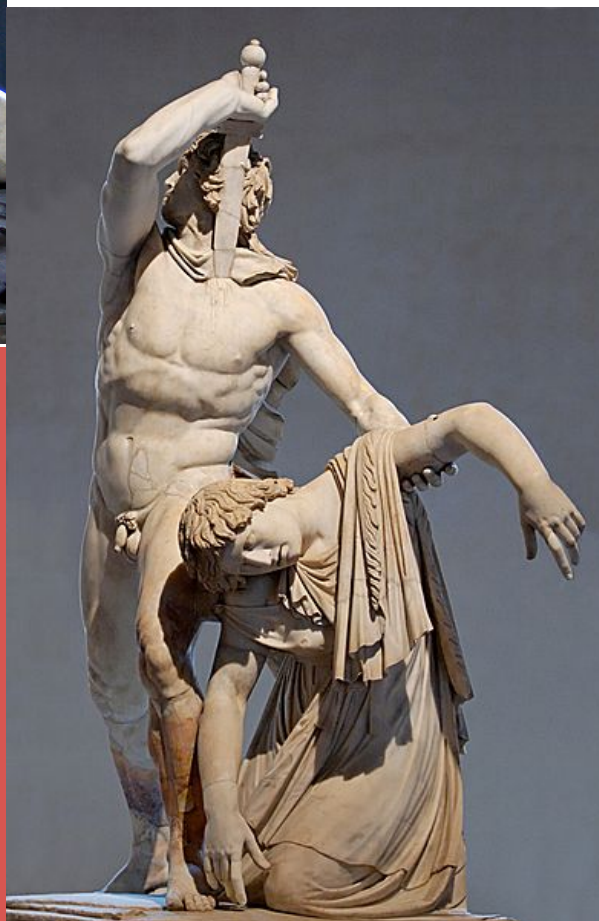
Αριστερά: η Νίκη της Σαμοθράκης (Λούβρο), Κέντρο: ο Λαοκώοντας και οι Γιοί του, από τον Αγήσανδρο, τον Αθηνόδωρο και τον Πολύδωρο (Βατικανό), Δεξιά: η Αφροδίτη της Μήλου, πιστεύεται ότι είναι το έργο του Αλέξανδρου της Αντιοχείας (Λούβρο)



# Ελληνιστική Ελληνική γλυπτική



Επάνω: Ο Θνήσκων Γαλάτης, ένα Ρωμαϊκό μαρμάρινο αντίγραφο Ελληνιστικού έργου (Μουσείο Καπιτωλίου στη Ρώμη), Κάτω: Ο Αναβάτης του Αρτεμισίου (Εθνικό Αρχαιολογικό Μουσείο στην Αθήνα)



Ο Γαλάτης σκοτώνει τον ίδιο και τη γυναίκα του, Ρωμαϊκό αντίγραφο του Ελληνιστικού πρωτοτύπου, (Palazzo Massimo alle Terme)

# Γλυπτική

---

## Βυζαντινή περίοδος

- Κατά τη Βυζαντινή περίοδο, οι καλλιτέχνες δεν εκφράζονταν πλέον με πλαστικότητα, και η νίκη της εικαστικής τέχνης επί της πλαστικής ήταν ολοκληρωτική.
- Επιπλέον, οι καιροί δεν ήταν καθόλου ευνοϊκοί για τη γλυπτική, δεδομένου ότι η θρησκεία απέφευγε την αγαλμάτινη απεικόνιση του Σωτήρος, της Παναγίας ή των Αγίων, το οποίο θα σχετιζόταν πάρα πολύ με τη παγανιστική λατρεία.
- Ως εκ τούτου υπάρχουν πολύ λίγα έργα γνωστά σε εμάς από τη γλυπτική της Βυζαντινής περιόδου, ή ακόμα και ανάγλυφα σαρκοφάγων κάθε μεγέθους είναι περισσότερα, και ακόμα περισσότερες είναι οι πλαστικές διακοσμήσεις των κτηρίων.



# Νεώτερη και Σύγχρονη Γλυπτική

Γ. Χαλεπάς

Αριστερά: Γιαννούλης Χαλεπάς, 'Ο Σάτυρος που παίζει με τον Έρωτα', Δεξιά: Ο τάφος της Σοφίας Αφεντάκη, ένα έργο του Γιαννούλη Χαλεπά.



# Νεώτερη και Σύγχρονη Γλυπτική

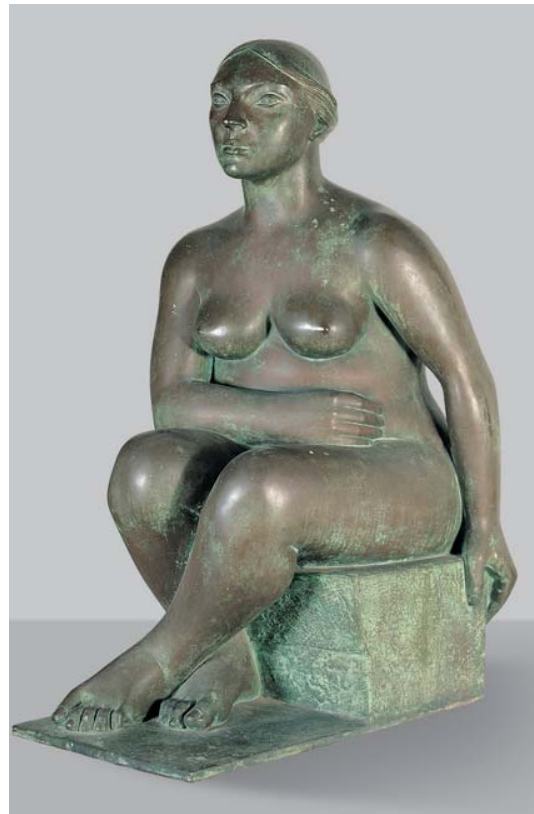
Αριστερά: Άγαλμα της Αθηνάς από το Λεωνίδα Δρόση μπροστά από την Ακαδημία Αθηνών, Κέντρο: Λ. Δρόσης, Πηνελόπη, Δεξιά: Γεώργιος Βρούτος, Το Παιδί με τον Κάβουρα



# Νεώτερη και Σύγχρονη Γλυπτική

---

Αριστερά: Απάρτης Θανάσης, Ο κορμός του Πορτογάλου ή Ανδρικός κορμός,  
Κέντρο: Καπράλος Χρήστος, Πολεμιστής και Τόμπρος Μιχάλης, Χοντρή  
καθισμένη γυναίκα, Δεξιά: Μακρής Μέμος, Ανοιξιάτικος Χορός



# Ελληνική Μουσική

---

- Η ιστορία της ελληνικής μουσικής εκτείνεται πολύ πίσω στην αρχαία Ελλάδα, αφού η μουσική ήταν σημαντικό μέρος του αρχαίου ελληνικού θεάτρου. Μεταγενέστερες επιρροές από τη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, τη Δυτική Ευρώπη και τη Βυζαντινή Αυτοκρατορία άλλαξαν τον τύπο και τη μορφή της ελληνικής μουσικής.
- Στην αρχαία Ελλάδα η μουσική έπαιζε καθοριστικό ρόλο στη ζωή των ανθρώπων, καθώς ήταν σχεδόν πάντα παρούσα στην κοινωνία, από γάμους και κηδείες μέχρι θρησκευτικές τελετές και θέατρο. Τα όργανα περιελάμβαναν τον αυλό με διπλό καλάμι και τη λύρα και κυρίως ένα ειδικό είδος που λέγεται κιθάρα . Η μουσική ήταν σημαντικό μέρος της εκπαίδευσης στην αρχαία Ελλάδα, και τα παιδιά διδάσκονταν μουσική από την ηλικία των έξι ετών.
- Η μουσική της Βυζαντινής περιόδου επίσης συνδέεται στενά με το αρχαίο ελληνικό σύστημα, σύμφωνα με Έλληνες και ξένους ιστορικούς.

# Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική

- Η Ελληνική παραδοσιακή μουσική ή “τα δημοτικά” λέγεται ότι προέρχεται από τη μουσική που έπαιζαν οι Αρχαίοι Έλληνες.
- Τα δημοτικά τραγούδια συνοδεύονται από κλαρίνα, κιθάρες, ντέφια και βιολιά, και περιλαμβάνουν μουσικοχορευτικούς ρυθμούς όπως το συρτό, το καλαματιανό, το τσάμικο και το χασαποσέρβικο.



# Ελληνική Παραδοσιακή Μουσική

---

Υπάρχουν διάφορα είδη παραδοσιακής μουσικής, όπως:

- Τα “Νησιώτικα”, ένας γενικός όρος που δηλώνει παραδοσιακά τραγούδια από τα Νησιά του Αιγαίου. Από τα πιο δημοφιλή είναι το Ικαριώτικο (τραγούδι από την Ικαρία).
- Κρητική Μουσική. Το κυρίαρχο όργανο είναι η Κρητική λύρα.
- Τα “Ήπειρώτικα”, μουσική από την Ήπειρο. Διακριτά τραγούδια περιλαμβάνουν τραγούδια θρήνου, βουκολικά τραγούδια κλπ. Το κλαρίνο είναι το κυρίαρχο παραδοσιακό όργανο στην Ήπειρο και χρησιμοποιείται για να συνοδεύει χορούς, κυρίως αργούς και βαρείς, όπως το τσάμικο.
- Παραδοσιακή μουσική από την Πελοπόννησο. Ο πιο διάσημος χορός είναι ο Καλαματιανός.
- Παραδοσιακή μουσική της κεντρικής Ελλάδας. Οι πιο σημαντικοί χοροί είναι το συρτάκι (ο χορός του Ζορμπά), το ζειμπέκικο, το χασάπικο.
- Τα “Ποντιακά”, μουσική από τον Πόντο. Το βασικό όργανο είναι η Ποντιακή λύρα.



# Κλασική μουσική

- Θεωρείτο ότι τα Ιόνια νησιά (τα οποία ήταν υπό τη δυτική κυριαρχία και επιρροή) μετέφεραν όλα τα μεγάλα επιτεύγματα της δυτικής ευρωπαϊκής κλασικής μουσικής στους Έλληνες της ηπειρωτικής Ελλάδας.



- Ένας διακεκριμένος εκπρόσωπος αυτού του είδους είναι ο Νικόλαος Μάντζαρος. Η ευρέως γνωστή σύνθεσή του είναι η μουσική σύνθεση για το ποίημα του Διονυσίου Σολωμού «Ύμνος εις την Ελευθερίαν», η πρώτη και η δεύτερη στροφή του οποίου ενσωματώθηκαν στον Ελληνικό εθνικό ύμνο.

- Ο Μανώλης Καλομοίρης ήταν ο ιδρυτής της Ελληνικής Εθνικής Μουσικής Σχολής.





# Ρεμπέτικο

- Το ρεμπέτικο τραγούδι αρχικά συνδέθηκε με τις κατώτερες και φτωχές κοινωνικές τάξεις, αλλά αργότερα απέκτησε γενικότερη αποδοχή καθώς οι σκληρές πτυχές του χαρακτήρα υποκουλούρας του λειάνθηκαν.
- Το ρεμπέτικο πιθανότατα προέρχεται από τη μουσική των μεγαλύτερων ελληνικών πόλεων, των περισσότερων παράκτιων, στη σημερινή Ελλάδα και τη Μικρά Ασία. Το 1923, μετά την ανταλλαγή πληθυσμών μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας, πολλοί ομογενείς από τη Μικρά Ασία κατέφυγαν στην Ελλάδα, ως αποτέλεσμα του Ελληνο-Τουρκικού Πολέμου. Εγκαταστάθηκαν στις φτωχές γειτονίες του Πειραιά, της Θεσσαλονίκης και της Αθήνας. Πολλοί από αυτούς τους μετανάστες είχαν υψηλή μόρφωση και παραδοσιακά θεωρούνται ως οι ιδρυτές της Σχολής Ρεμπέτικου της Σμύρνης.
- Τη δεκαετία του 1930, τα σχετικά πολύπλοκα μουσικά στυλ συνάντησαν τα πιο βαριά τοπικά αστικά στυλ, όπως φαίνεται από τις νεώτερες ηχογραφήσεις του Μάρκου Βαμβακάρη και του Μπάτη.



- Κάποιοι από τους νεώτερους μύθους της ελληνικής μουσικής, όπως ο Μανώλης Χιώτης, ο Μάρκος Βαμβακάρης, η Σωτηρία Μπέλλου προήλθαν από αυτή τη μουσική σκηνή.
- Τα βασικά όργανα του ρεμπέτικου τραγουδιού, από τα μέσα της δεκαετίας του 1930 και μετά, ήταν το μπουζούκι, ο μπαγλαμάς και η κιθάρα.





## Διάσημοι Έλληνες Καλλιτέχνες

---

Ο Μίκης Θεοδωράκης είναι Έλληνας τραγουδοποιός και διάσημος συνθέτης. Έγραψε μουσική για τις ταινίες Αλέξης Ζορμπάς(1964), Ζ (1969), και Σέρπικο (1973). Θεωρείται ως ο πιο γνωστός εν ζωή Έλληνας συνθέτης.



## Διάσημοι Έλληνες Καλλιτέχνες

---

Ο Μάνος Χατζηδάκης ήταν Έλληνας συνθέτης και θεωρητικός της Ελληνικής μουσικής. Το 1960 έλαβε Όσκαρ Καλύτερου Πρωτότυπου Τραγουδιού για το τραγούδι του Ποτέ την Κυριακή από την ομότιτλη ταινία.



# Διάσημοι Έλληνες Καλλιτέχνες

---

Η Νάνα Μούσχουρη είναι Ελληνίδα τραγουδίστρια η οποία έχει πουλήσει 300 εκατομμύρια δίσκους παγκοσμίως σε μια καριέρα που μετράει πάνω από πέντε δεκαετίες.



# Διάσημοι Έλληνες Καλλιτέχνες

---

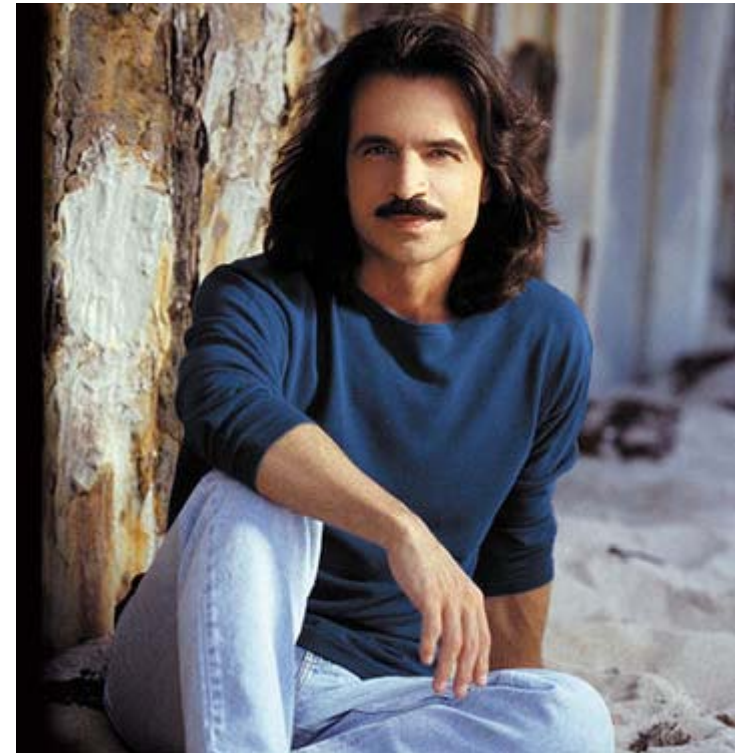
- Ο Βαγγέλης Παπαθανασίου είναι Έλληνας συνθέτης ηλεκτρονικής, προοδευτικής, ατμοσφαιρικής, τζαζ, ποπ ροκ και ορχηστρικής μουσικής, με το καλλιτεχνικό όνομα Vangelis.
- Είναι γνωστός για τη βράβειυσή του με Όσκαρ για την ταινία Δρόμοι της Φωτιάς, και τη σύνθεση μουσικής για τις ταινίες Blade Runner, Αλέξανδρος and El Greco.
- Το Μάιο του 2000, ο Vangelis συνέθεσε τη μουσική όπως επίσης σχεδίασε και σκηνοθέτησε το καλλιτεχνικό μέρος της Ολυμπιακής σημαίας των τελετών ολοκλήρωσης των Ολυμπιακών Αγώνων του Σίδνεϊ το 2000.



# Διάσημοι Έλληνες Καλλιτέχνες

---

- Ο Γιαννι είναι ένας Έλληνας αυτοδίδακτος πιανίστας, κιμπορντίστας και συνθέτης, ο οποίος έχει περάσει το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στις Ηνωμένες Πολιτείες.
- Κέρδισε υποψηφιότητες Grammy για το άλμπουμ του, *Dare to Dream*, το 1992 και το *In My Time*, το 1993. Η μεγάλη επιτυχία του ήρθε το 1994 με τη ζωντανή εμφάνισή του στην Ακρόπολη, η οποία θεωρείται το δεύτερο καλύτερο σε πωλήσεις μουσικό video όλων των εποχών.



# Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

---

Οι δεκαετίες του '50 και του '60 θεωρούνται από πολλούς ως η Χρυσή Εποχή του ελληνικού κινηματογράφου.

Οι σκηνοθέτες και ηθοποιοί της εποχής αυτής αναγνωρίζονταν ως σημαντικές ιστορικές φιγούρες στην Ελλάδα και κάποιοι απέκτησαν διεθνή αναγνώριση:

- Μιχάλης Κακογιάννης
- Μελίνα Μερκούρη
- Νίκος Κούνδουρος
- Έλλη Λαμπέτη
- Ειρήνη Παπά

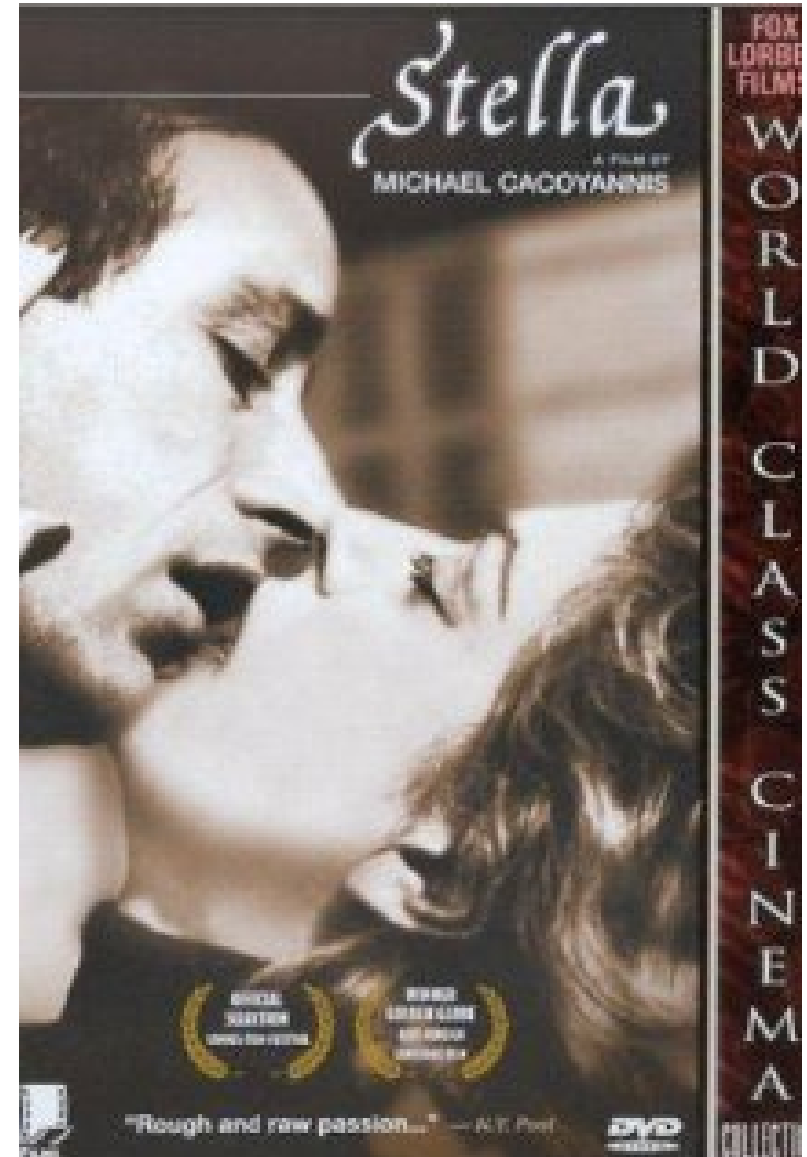
# Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

---

**Στέλλα** (1955), σκηνοθετημένη από τον Μιχάλη Κακογιάννη και γραμμένη από τον Ιάκωβο Καμπανέλλη.

**Ηθοποιοί:** Μελίνα Μερκούρη, Γιώργος Φούντας και Αλέκος Αλεξανδράκης

**Κέρδισε Χρυσή Σφαίρα**



# Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

**Αλέξης Ζορμπάς (1964)**, σκηνοθετημένη από τον **Μ. Κακογιάννη**.

Ηθοποιοί: Anthony Quinn, Alan Bates, Ειρήνη Παπά.

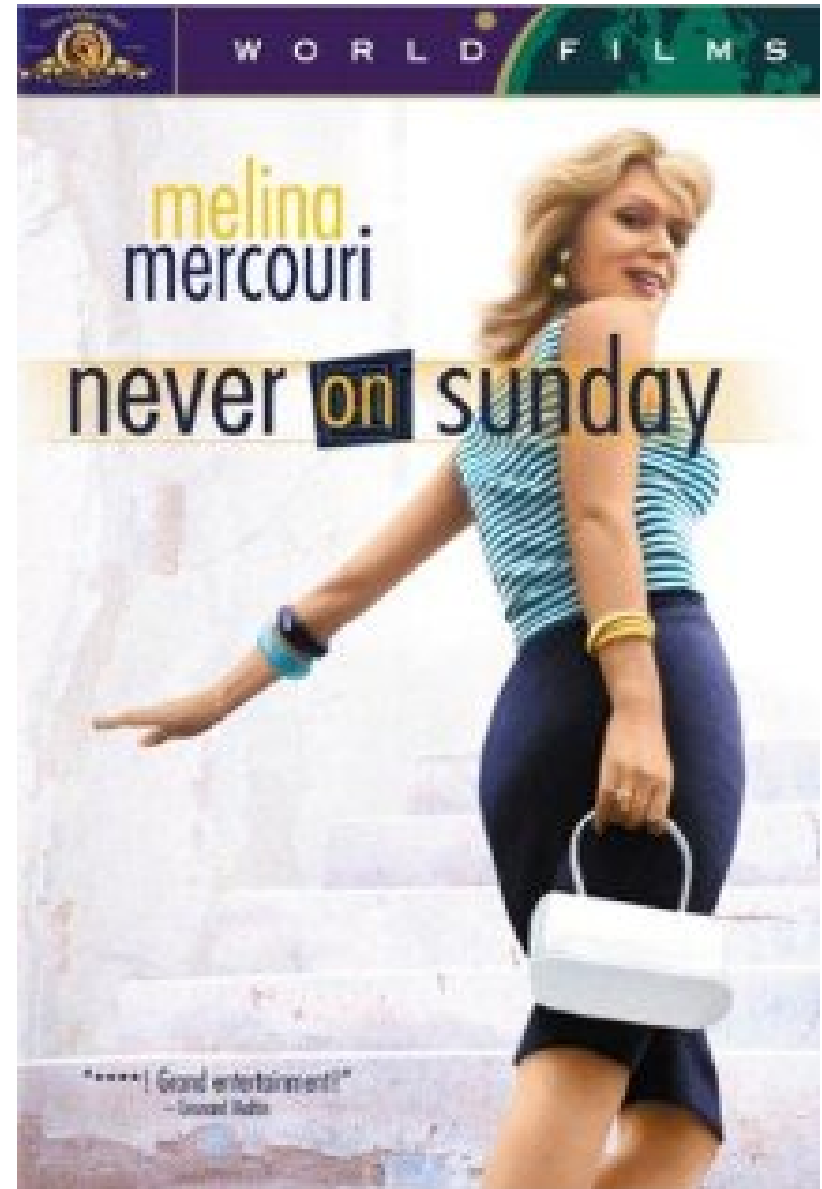
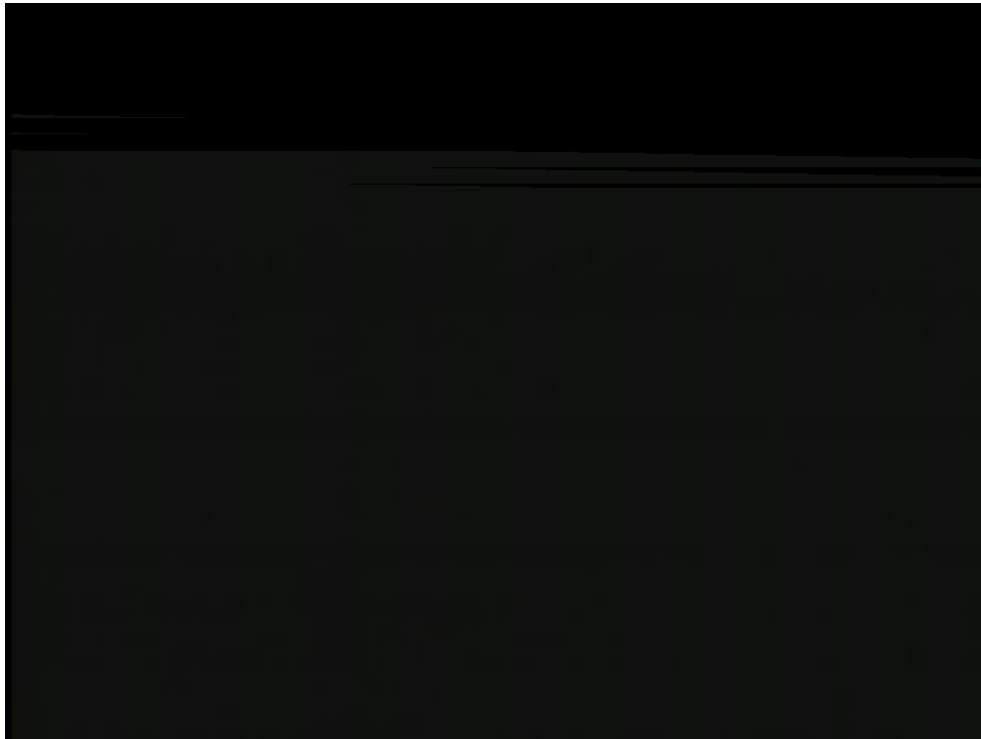
Κέρδισε 3 Όσκαρ





# Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

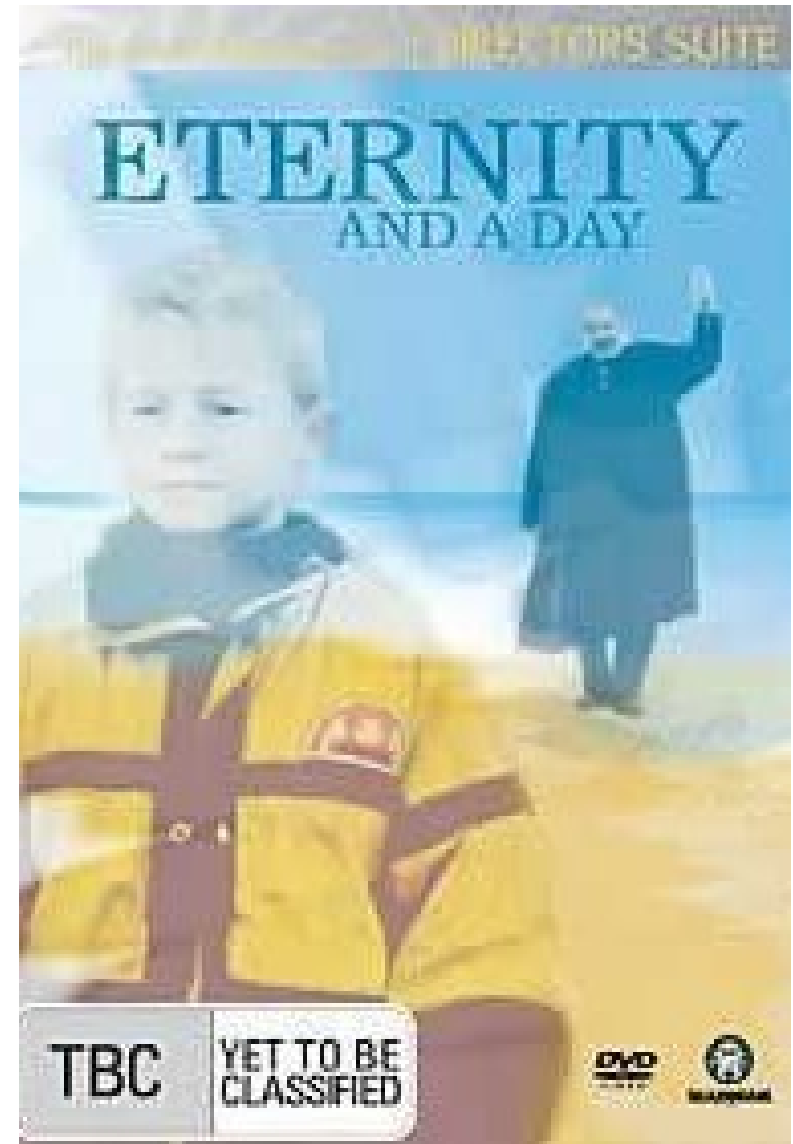
**Ποτέ την Κυριακή** (1960),  
σκηνοθετημένη από τον Ζιλ Ντασέν.  
Ηθοποιοί: Μελίνα Μερκούρη, Ζιλ  
Ντασέν και Γιώργος Φούντας.  
Κέρδισε Όσκαρ Καλύτερης Μουσικής,  
(Μ. Χατδηδάκις). Άλλες τέσσερις  
υποψηφιότητες.



# Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

**Μία αιωνιότητα και μία μέρα,**  
(1998) σκηνοθετημένη από τον Θεόδωρο Αγγελόπουλο.

Κέρδισε το Χρυσό Φοίνικα και το Βραβείο της Οικουμενικής Κριτικής Επιτροπής στο Φεστιβάλ των Καννών το 1998.



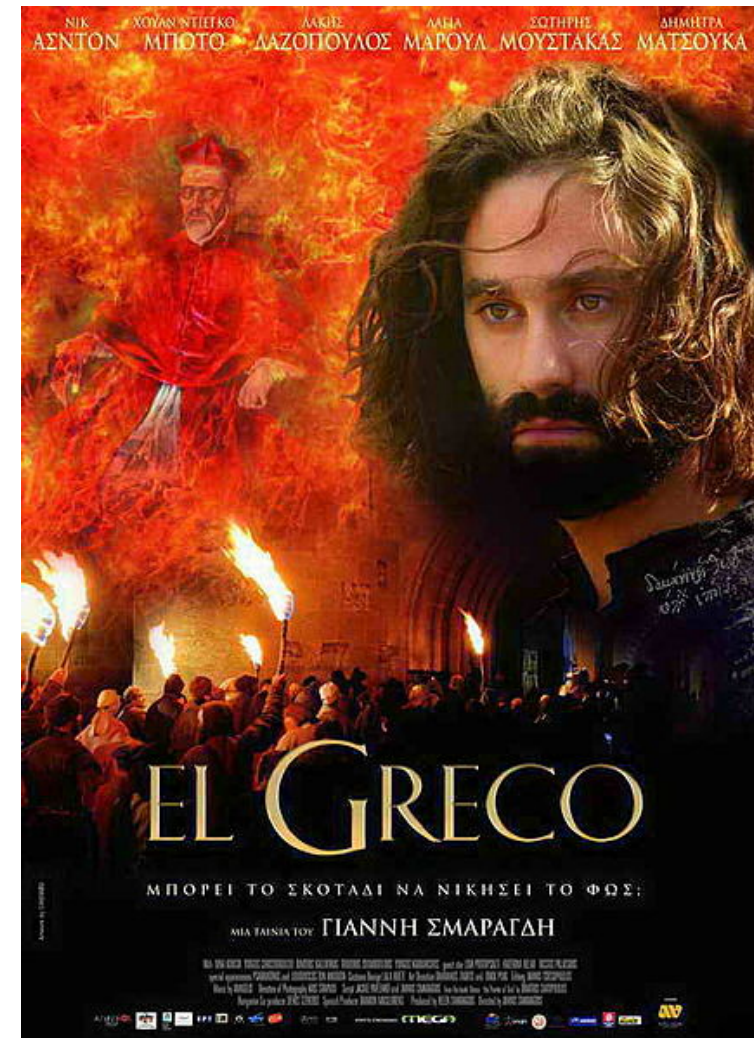
# Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

**Πολίτικη Κουζίνα** (A Touch of Spice) (2003), σκηνοθετημένη από τον Τάσο Μπουλμέτη.  
Ηθοποιοί: Γιώργος Χωραφάς.  
10 νίκες



# Ελληνικός πολιτισμός: κινηματογράφος

**El Greco** (2007), σκηνοθετημένο από το Γιάννη Σμαραγδή.  
12 νίκες & 2 υποψηφιότητες





ΟΙ ΔΡΟΜΟΙ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ



Εθνικό και  
Καποδιστριακό  
Πανεπιστήμιο  
Αθηνών



Ευρωπαϊκή Ένωση  
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο



ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ  
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ  
*επένδυση στην κοινωνία της γνώσης*  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ  
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ



ΕΣΠΑ  
2007-2013  
Πρόγραμμα για την ανάπτυξη  
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διοργάνωση Θερινών Σχολείων για έλληνες μαθητές, μαθητές ευρωπαϊκών κλασικών λυκείων και μαθητές σχολείων της Αμερικής, Αυστραλίας και Ασίας  
Το Έργο «Ακαδημία Πλάτωνος: Ανάπτυξη της Γνώσης και Καινοτόμων Ιδεών» χρηματοδοτείται από Εθνικούς και Ευρωπαϊκούς πόρους μέσω του Επιχειρησιακού Προγράμματος: Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση.